

Fornuft er tenkning basert på sansedata. Erfaring og kunnskap kommer gjennom sansene og lagres i hukommelsen. Hvis man kutter ut tenkningen får alt det andre redusert verdi.

Fornuft er den viktigste kilde til verdier i store samfunn. Med fornuft kan en gjøre observasjoner, ta til seg kunnskap, lære metoder, bygge teorier og teste dem mot virkelighet.

Eksempel: La oss si det finnes et feil punkt V og et riktig punkt H. Person X er gå mot punkt V.

Hva skal til for at personen ombestemmer seg og snur om og går mot riktig punkt H? Svaret er fornuft, kunnskap, teori.

I mindre grad følelser, erfaringer og tilfeldigheter. Ikke mer muskelkraft, utholdenhet, osv. Et skritt tilbake på feil vei kan være et skritt i riktig retning.

Verdier, velstand og økonomiske fremskritt har kun en kilde, nemlig menneskets fornuftsmessige tankevirksomhet basert på korrekte slutninger fra sansedata. For å identifisere noe må en bruke fornuften. Rett og galt avgjøres med fornuftsmessig tenkning.

RASJONALITET

Rasjonalitet er en tenkemetode som går ut på å velge å være virkelighetsorientert og logisk.

Dvs. at man tar utgangspunkt i observasjoner, og analyserer det i samsvar med logikk. Rasjonell tenkning kan brukes til å identifisere ting (finne ut hva ting er), og integrere (sette sammen) dette med annen kunnskap, uten at det blir selvmotsigende.

En intelligent person har evne til å danne abstraksjoner. En rasjonell person vil sikre seg at de abstraksjoner han benytter seg av, er dannet på basis av, og er i kontakt med virkeligheten. (Irrasjonelle personer legger ikke vekt på dette.)

Rasjonell etikk har:

- forholdet til virkeligheten som fundament,
- fri vilje som grunnmur,
- eiendomsrett som kjeller,
- etikk som huset
- og politikk som taket.

Fornuft er en evne en har som en kan velge å benytte eller ikke. En kan velge å ikke tenke om en vil.

Hvis en velger å ikke tenke, men bare basere seg på følelsene er en ikke lenger et menneske, men en biologisk robot.

Etisk fornuft betyr at en bruker fornuften på moral.

En psykopat kan være rasjonell på mange felter, men irrasjonell i forhold til etikk. F.eks. kunne Hitler bruke fornuften for å finne ut hvordan han på kortest mulig tid skulle avlive flest mulig jøder. Dette var rasjonelt ihht. formålet.

Men det er feil ihht. rasjonell etikk å mene at han hadde rett til å avlive dem.

FØLELSER

Følelser er energipotensiale i nerveceller før de er blitt analysert av en logisk hjerne. Følelser er private. Et menneske kan ikke føle en annens følelser.

Følelsene kommer i utgangspunktet fra gener hvor de er opparbeidet vha. prøving og feiling gjennom evolusjon.

Historiske betingelser i sosiale og fysiske omgivelser har forsterket følelsene.

Følelsene er derfor en slags form for lagret erfaring; for den enkelte gjennom livet; og via genene gjennom mange generasjoner; og gjennom kulturen fra mange andre. Følelser viser en hva en liker eller misliker og er resultat av tidligere verdivalg.

Det er ikke tilfeldig hvilke følelser genene har gitt og som omgivelsene har forsterket. De aller fleste følelser er giret inn på overlevelse gjennom å beherske virkeligheten. Jevnt over er derfor følelsene rasjonelle.

Følelser kan si noe om viktighet og hva en bør rette oppmerksomheten mot. En bør forsøke å oppnå det en liker og unngå det en misliker.

Problemet er at følelsene er tilpasset små familiegrupper, og ikke store industri- og informasjonssamfunn på en overbefolket klode.

Hvis en velger å sette følelser foran fakta vil en få problemer i nye situasjoner. Det er stor sjanse for at en vil gjøre gale antakelser og ta feil i vurderingen av sannhet, og ikke være istand til å teste antagelsene mot logikk og sansning fra virkeligheten, og fortsette å begå feil til tross for motinformasjon.

Ansvar. Hvis en følger følelsene vil en ikke være ansvarlig for det en gjør. Man kan bare si at det var det jeg følte og det er rett. Det er dem som programmerte følelsene mine som har ansvaret.

Følelser har ingen erkjennelsesmessig gyldig status i forhold til rett og galt. Rett og galt avgjøres med fornuftsmessig tenkning.

En metode for å få mer rasjonelle følelser er ved evolusjon gjennom prøving og feiling. Det tar imidlertid lang tid og kan være svært ubehagelig for veldig mange fordi virkeligheten straffer organismer som ikke har bærekraftig formål. (Resultatet kan bli alt fra dårlig humør til konflikt, uhell, skader, sykdom, katastrofer og tidlig død.)

Med fornuftens hjelp kan man styre unna unødvendige erfaringer.

Følelsen av mestring når man forstår verden gjennom bruk av fornuften er en god følelse.

– Men hvis virkningen blir sin egen årsak er man på ville veier.

Intuisjon er noe uklart og som regel bare vås fordi det avhenger av hvilke erfaringer og kunnskaper man i utgangspunktet har.

Erfaring alene bringer en ingen vei. Det må kombineres med tenkning.

--

<http://sites.google.com/site/nilsmartinaslaksen>